

Mokano ya document oyo eza ya makambo etali kolimbola nini elingi koloba kosenga asile na mboka mopaya mpe ko ndimbola mibeko ya réfugié.

Refugee
Legal
Support

LINGALA

ELINGI KOLOBA NINI KOSENGA ASILE?

Kosenga Asile

Tango ozali kosenga asile:

- Ozali kosenga bobateli
- Ozali koloba ete ezali na bokengi te na mboka na yo, yango wana okoki kozonga kuna te
- Ozali kosenga bapesa yo lotomo ya kotikala na mboka oyo ozali kosenga asile, mpo ezali na likama te mpo na yo kozonga na mboka na yo

NANI AZALI “RÉFUGIÉ” SELON NA MIBEKO?

Nani azali “réfugié”? Ndimbola ya mibeko

Batu ba tikika mboka na bango pona ba ntina ebele. Mais, ezali ka ba ntina mosusu ekokoani nayo mobeko elimboli lokola moto oyo aza réfugié.

Mobeko wana ezali “Refugee Convention 1951”

Oyo ezali mobeko ba mboka basalelaka soki bazo ko decider soki mutu wana aza réfugié

146 mikili na mokili bakotisaki nkombo na mbango na mibeko oyo, yango wana yango elingi koloba, ndimbola ya nani azali réfugié, ezali ndenge moko na ba pays oyo nionso – soki osengi asylee na Canada, Grèce, Royaume-Uni, France, Allemagne, pe misusu

Procédure ya asile – bakisa pe ba mituna-lisolo na yo na bakonzi – esalemi pona kososola soki lisolo nay o ekokani na kati ya ndimbola ya mibeko ya réfugié

Engebene na mobeko, ozali réfugié, mpe esengeli kopesa yo ezalela ya réfugié, soki:

1

**Ozali na bobangi ya moboko
malamu ya minyoko**

2

**Kobanga wana ya minyoko ezali
mpo na loposa na yo, lingomba na
yo, ekolo na yo, makanisi na yo ya
politiki, groupe social particulier
("Ba raisons ya Convention")**

3

**Bakonzi ya mboka nay o moko,
bakoki kobatela yo te, to balingi te**

4

**Okoki kozala na bokengi esika moko
te na mboka na yo moko – ezali na
eteni moko te ya bokengi oyo okoki
kokende**

Mokomoko ya makanisi yango ekolimbolama na bozindo na nse.

Kobanga oyo ezali ya solo

Yango elingi koloba ete ozali mpenza kobanga mpe ozali kobanga likambo oyo ekoko mpenza kosalema – ezali te bobangi ya kozanga mayele to bobangi oyo ezali na ntina te

ya minyoko

Yango elakisi ete makoki nay o ya mibeko ya bomoto ekoboyama to ekobukana mingi soki ozongi na ndako. Minyoko elingi ko loba kaka te moto oyo azali koluka koboma yo, ezali ata eloko moko te forcément physique, cependant esengeli ezala eloko ya grave. Yango etali moto mpe bokolongono to bozangi bokengi na ye – mpo na ndakisa, par exemple, minyoko oyo ya mwana ekoki kozala ndenge moko te na oyo ya mokóló oyo azali na nzoto ya bien.

Mbala mingi, bokeseni to mikakatano na mboka na bino ekoki te. Atako na makambo mosusu ekoki kokokana na minyoko soki ezali makasi mpenza.

Oyo ezali na ntina ezali soki bakoki konyokola yon a miko ezali koya:

- Mbala mingi bato bakanisaka ete mpo na kozala refugié na mboka esengeli kolakisa ete bazalaki konyokola bango na mboka na bango. Mibeko esengi yango te
- Ezali na nzela ya kozwa mokano ya malamumu mpe kondimama lokola refugié ata soki olongwaki na mboka na yo liboso ete likambo moko ya mabe ekòmela yo
- Soki bazalaki konyokola yo na mboka na yo, ezali na ntina kolobela likambo yango, pamba te ekoki kolakisa ete likambo yango ekoki kosalema lisusu na mikolo ekoya
- Mais, eza kaka te mpo bakonzi bandimi ete bazalaki konyokola yo elakisi te ke okozwa mokanda ya malamumu pe okoyebana lokola refugié
- Motuna ezali soki okoki konyokolama na mikolo ekoya, soki ozongi na mboka na yo

Esengeli olimbola mpo na nini okozala kaka na likama, soki ozongi na mboka na yo. Soki ozalaki na likama to onyokwamaki kala, yango ekoki te. Soki okozala na likama te na mikolo eszali koya, okozwa eyano i ya malamumu te

Nani ozali kobanga ete akonyokola yo?

- Ekoki kozala ete ozali kobanga bakonzi ya mboka na yo – bakonzi ya, gouvernement, police, armée, etc.
- Okoki pe kobanga bato oyo bazali na boyokani ata moke te na bakonzi – par exemple ba groups ethniques différents/ rival, religieux to politique, ba members de famille to communauté na yo

Kobanga minyoko ekoki koya nsima ya kolongwa na mboka na yo

- Ekoki kozala ete tango olongwaki na mboka na yo obangaki minyoko te, cepedant puisque kolongwa situation ebongwani pe ekozala dangereux pona ya ozonga
- Yango ekoki kozala po situation ya mboka na bino ebongwani
- Ekoki mpe kozala mpo osali makambo banda olongwaki na mboka na yo oyo etie yo na likama.

Mpo na kozwa ezalela ya refugié , bobangi na yo ya minyoko esengeli kozala mpo na moko (to mingi) ya bantina oyo. Eyebani lokola "bantina ya Boyokani" mpo ete ekomami na mibeko, Boyokani ya Bato bakimá mboka:

- 1 **Loposo** na yo – esangisi ekolo, kabila, langi ya loposo
- 2 **Lingomba** na yo – yango esangisi kozala na lingomba te (athéisme); kobungisa lingomba na yo ya kala (lipengwi); to kobongola lingomba (kobongwana)
- 3 **Ekolo** na yo – mwana mboka, to bomoto na yo ya monoko/ mimeseno ata soki endimami na mibeko te. Soki oz ana nationalié te oyo pe eza significative, oyo babengaka yango sans Eta.
- 4 **Likanisi na yo ya politiki** – esengeli te kozala na kati ya groupe to parti politique officielle, kasi contre bakonzi.
- 5 Bozali na yo ya groupe **social moko boye** – yango elakisi ete bazali to balingaki kosala yo ndenge mosusu na mboka na yo mpo ezali na eloko moko na yo to na identité na yo oyo okoki ko changer te (par exemple, sexualité).

- Pona kopesa yo statut ya réfugié, ntina oyo ozali kobanga minyoko esengeli ezali na boyokani na moko ya nantina oyo tolobeli likolo
- Mbala mosusu ozali na likama mpo moko ya makambo oyo tolobeli awa na likolo ekanisami mpo na yo - ndakisa bato bakanisaka ete ozali pede, kasi ozali te, to gouvernement ekanisaka ete ozali contre bango, kasi ozali te. Oyo ezali kaka kotanga, likambo ya motuya ezali ete ozali na likama mpo na moko ya bantina oyo tolobeli awa na likoló
- Tango mosusu koleka moko ya bantina oyo tolobeli likolo ekoki kosalelama na tango moko

Soki ozali kobanga minyoko mpo na bantina mosusu longola ba 5 oyo etangami likolo, ezali mpenza te mokumba ya mboka oyo ozali kosenga kobombana na mboka mopaya mpo na kobatela yo

Protection subsidiaire

Soki osengi ngunda na Europe kasi mbeba oyo ozali kobanga ezali na boyokani te na 5 “bantina ya Convention” oyo, bakokaki kaka kopesa yo statut mosusu oyo babengi protection subsidiaire.

➤ statut ya réfugié mpe bobateli ya filiale babengaka yango « statut ya bobateli ». Soki epesami, ozali na lotomo ya kotikala na mboka oyo osengaki kobombana mpo esosolami ete ezali na likama mpo na yo soki ozongi na mboka na yo.

➤ Tango ozali kosenga kobombana na mboka mopaya, okoki kolimbola mpo na nini ozali na likama na mboka na yo kasi okoki kopona te kati ya statut ya réfugié mpe bobateli ya filiale.

➤ Soki kopesa moto bobateli ya filiale, etalelami engebene na mibeko mosusu (Directive 2011/95/UE), kasi bosengi ekeseni esengeli te, bakotalela yo mpo na ba statuts nionso mibale automatiquement.

➤ Na bikolo mingi, matomba ya kozwa bobateli ya filiale ezali moke koleka oyo etali statut ya réfugié.

➤ Pona kopesa yo bobateli ya filiale esengeli kozala na likama ya solo ete okozwa mbeba makasi. Ndakisa ya mbeba makasi ezali : etumbu ya liwa/koboma, minyoko, mobulu na bitumba ya minduki oyo ezali mabe mingi oyo etali ba civils

Mpo na kopesa yo statut ya réfugié , osengeli kolakisa ete bakonzi ya mboka na yo bakoki kobatela yo te.

Soki ozali kobanga bakonzi ya mboka na yo, boye ekoki komonana polele ete bakoki kobatela yo te. Kasi, osengeli kaka kolimbola likambo yango. Soki ozali kobanga mabe na moto mosusu, wana na tango ya interview ya asyle bakoki kotuna yo mpo na nini okokaki te kozwa libateli epai ya bakonzi ya mboka na yo, lokola ba policiers. Soki ekoki kosalema te to ezali ya solo te mpo na yo kosenga na bakonzi ya mboka na yo babatela yo, boye osengeli kolimbola ntina.

Logique ezali - pona nini kotika mboka na yo pe koya awa pona ko réclamer asyle, soki okokaki kozua protection na ndaku, epayi ya bakonzi ya mboka na yo moko?

4

Okoki kokende esika mosusu te na mboka na yo

Mpo na kopesa yo statut de réfugié, osengeli kolakisa ete esika moko te na mboka na yo ezali na likama te mpo na yo. Na tango ya interview ya asile, bakoki kosenga yo olimbola mpo na nini okokaki te kokende na esika mosusu ya mboka na yo moko, mpo na kokima bobangi na yo ya minyoko.

Soki ozali kobanga bakanzi mpe bakanzi wana bazali na bokonzi na mboka na yo mobimba, boye ekoki komonana polele ete okoki kozala na libateli ata esika moko te. Kasi, osengeli kaka kolimbola likambo yango.

Soki okoki kokende na esika mosusu ya mboka na yo, kasi okokutana na makama to mikakatano minene kuna mpe, osengeli mpe kolimbola likambo yango. Soki ezali malamumu kosenga yo obanda bomoi ya sika na libándá ya esika ofandi, ekolanda ezalela na yo moko.

Par exemple, soki ozali mobali oyo atángá mingi, oyo azali monzemba, oyo azali na nzoto kolóngón mpe azali na réseau ya libota makasi na mboka na yo - mbala mosusu ekoki kopesama likanisi ete okende kobanda bomoi ya sika esika mosusu na mboka. Soki ozali mama oyo azali kobakola bana ye moko mpe azali na mikakatano minene ya kolóngón ya nzoto, atángá kelasi te to mpe azali na lisungi ya libota te, ekoki kozala malamumu te kopesa likanisi ete okende kobanda bomoi ya sika na esika oyo oyebi te na mboka na yo.

Logique ezali - pona nini kotika mboka na yo pe koya awa pona ko réclamer asile, soki okokaki kozala na sécurité pe kobika esika mosusu na kati ya mboka na yo moko?

Mikano na ntina ya bosengi na yo ya kobombana na mboka mopaya

Reponse ya mabe

Soki bosengi na yo ya kobombana na mboka mopaya eboyami, esengeli ozala na lotomo ya kosala recours. Mokolo ya nsuka ekozala, yango wana ezali na ntina mingi kozwa toli ya mibeko nokinoki.

Reponse ya malamu

Soki bapesi yo statut ya réfugié, yango elakisi ete ozali na mokano ya malamu na oyo etali bosengi na yo ya kobombana na mboka mopaya mpe esengeli kopesa yo nzela ya kotikala na mboka oyo ozali kosenga kobombana na mboka mopaya mpe kozwa mokanda ya bovandi - mingi mingi mpo na motango moke ya mibu mpe na likoki ya kozongisa sika.

Mboka nionso ekeseni yango wana ezali na ntina kozwa toli ya mibeko ya moto na moto soki likoki ezali.

Tozali ko souhaiter yo bonne chance !